

# ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ  
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.  
Конто почт. шлади, 143.322.  
Адреса для телеграм:  
„Діло“ Львів.  
Головний Редактор прий-  
має від 11—12 год. перед-  
полуднем.  
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТИ В КРІЮ:  
Місячно 5-00 зод.  
Чвертьрічно 15-00 „  
Піврічно 30-00 „  
Річно 60-00 „  
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар,  
Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр.,  
Італії 7-50 зод., Німеччині 7-50 зод.,  
Швейцарії 5 шв. фр., Чехослова-  
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бо-  
гарії 7-50 зод., Австрії 7-50 зод.,—  
Зміна адреси 1 зод.

Телеф. Редакції: 29-41.  
Друкарні: 29-26.  
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ  
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-  
СТРАЦІЇ.  
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА  
20 сот.

## Історичний день.

(Кореспонденція з Праги.)

Центральний Комітет рятунку України у Львові видав „до відома всього українського громадянства поза межами Світового Союзу“ комунікат, яким оголошує день 20. жовтня ц. р. днем національної жалоби і протесту.

В останній час, під вражінням жахливих відомостей з Великої України, окремі організації, корпорації та установи, як на українських землях по цей бік Збруча, так і на еміграції, видали велику кількість і навіть дуже важливих актів у справі політиці на Україні.

Але треба признати, що останній комунікат „Комітету рятунку України“ безумовно має характер дуже відмінний від інших подібних.

Складений просто щодо форми й змісту, він являється без всякого сумніву документом високого національно-державного значіння та історичним по своїй суті...

Це уперше орган, що повстав у Львові звертається „до всього українського громадянства поза межами Світового Союзу“, себ-то до цілого світового українства, диктуючи йому певну програму і спосіб поступовання...

При сьогоднішніх умовах це є акт цілком зрозумілий і необхідний. Квіт з таким актом ніхто не вернеться назад. Але за цією буденною і простою необхідністю відчувається глибший національно-державний зміст: в годину народньої трагедії Львів — столиця князів Галицьких — доробляє за себе заступництво — і так ніби в імені Столиці Української звертається „до всього громадянства українського“...

А громадянства цього не мало — 10 мільонів народу українського, себ-то значна середньо-європейська держава.

І обов'язком нашим національним — і тих, що мешають у Польщі і поза Польщею сучасних — усвідомити собі і показати перед світом, що ми розуміємо і з тим годимося, що старий Львів сьогодні для нас, для всієї Соборної України, — це наш золотий Київ і голос, зворненний до цілого світового українства зі Львова, має стільки сил і значіння, як колись то був голос від „матері горілих руських“ із золотоговерного Києва...

20. жовтня — має бути днем національної жалоби і протесту, але разом з тим — днем національної солідарності, єдності і карності.

Комунікат заповідає на цей день богослуження по всіх церквах українських — так має бути: дзвони церковні загудуть по всіх землях українських, по всіх містах, селах та містечках, де лише мешають українці — цей могутній томі, що було кликати до молитви мільйони людей українських, нехай буде сигналом, що встає ціла Соборна Земля Українська на захист братів своїх, на війну свою оборону...

Комунікат привертатиме на день 20. жовтня всі і збірку добровільних датків на організацію допомоги голодуючим, — і ми не сумніваємося, що це заарештоване було виконане і що Великий Народ Український, на своїй Землі і в росянній суні, — хоч сам живе в нужді і недостатках, — виказує благородність душі своєї і ширість серця свого і дари за поміч голодуючим братом та за акції у цій справі щедро покладуться широкою рікою по градах і лесих Землі Української і там, де опинилися у далеких колоніях українських і тут, по столицях і містах Європи...

Але Львів не тільки має зарадження: вірний старий традицій демократизму українського, він запрошує Народ Український та Велику Раду: комунікат каже, щоб в день 20. жовтня відбулися всі реферати та відкриті збори та віча і на зборіх тих ціле світове українство хай обговорить „комуністичну політику винищення українського народу“.

Цей проєкт старого Львова також має глибший зміст і значіння: народ, що хоче жити, помагає і після вдоволення своїх душевних настрій, мусить братися до праці: він мусить ясно дати собі паразу, які причини довели його до

тяжкого стану і як знайти вихід із положення.

Тому ми не маємо сумніву, що день 20. жовтня не буде лише днем жалоби й суму, але й днем зосередженої думки над долею України.

Ми не сумніваємося, що Громадський Комітет у Львові з віт та зборів одержить не лише графаретні постанови і резолюції, але також й оригінальні, живі і цілі думки цілого світового українства про сучасне положення та вихід з нього.

Ми не сумніваємося також, що на тих зборах люди наші не обійдуть мовчанкою актуальної нині справи Вєукраїнського Національного Конгресу, як засобу перейти від слів до великого чину і висловлять з цього приводу свої погляди та міркування.

День 20. жовтня — не тільки день смутку. Ні, по великій історичній день. В цей день Нація Українська приходить до слова. На нас буде дивитися цілий світ: будуть уважно приглядатися вороги і друзі, зацікавлені і вєвральні.

І в цей день ми мусимо виразно показати, що ми є велика, духово обєднана Нація, що ми хочемо жити і що це нашіє право ми собі здобудемо!

Прага, Ч. С. Р.

В. П.

НА СХІДНІ ТЕМИ.

## Ситуація над Амуром напружується...

Знова алярмуючі відомости знад совітсько-маньчжурського кордону. Більшовики у більшій кількості концентрують війська на кордоні Манджурії з другої сторони японці концентрують війська маньчжурські в околицях Хай-ляру.

Арешти совітських урядовців на східно-китайській залізничі не припиняються. Світський директор залізничі анулює розпорядження директора маньчжурського і навпаки. Японський уряд має, нібито, вимагати від совітського уряду відкликання опублікованих ревеляцій, про японський план арештів совітських службовиків та опанування залізничі. Неправдоподібно є, щоб японська сторона була задоволена виясненнями більшовиків, які є переконані в автентичності оголошених документів. Натомість більшовики вимагають звільнення службовиків східно-китайської залізничі, совітських громадян, арештованих у Харбіні.

Зірвання переговорів про продаж залізничі, припинених ще перед двома місяцями, треба сподіватися в найближчих днях.

Боротьба за східно-китайську залізничу переходить ще одну фазу, і швидкої розв'язки її не видно. Хіба військова акція?

Від часу отримання концесії на будову цієї залізничі російським урядом з рук відомого віце-короля Лі-Хун-Ченга в 1896 р. до сучасних подій на східно-китайській залізничі, терен цей переживає багато змін та потрясень. Після програної війни 1905 р. Росія була змушена відступити Японії південну частину залізничі від Чанг-Чуну до Дайрен. Від цього часу починається період російсько-японської співпраці. Кожна з держав неподільно панувала в своїй смузі впливів, поділявши поміж себе Манджурію.

По революції 1917 року японці, разом з іншими союзниками, окупували східно-китайську залізничу. Французькі акціонери російсько-азійського банку, який фінансував будову залізничі виключно за французькі гроші (кошти будови східно-китайської залізничі внесли 400 мільйонів рублів), добиваються передати собі залізничу від союзників, та установлюють правління зновім білої російської еміграції. Більшовики з великим невдоволенням дивилися на господарювання російської еміграції, що їм більше не подобалося ніж фєкт вєрати залізничі.

## Місяць жовтень -- місяць преси!

ЧИ ВИРІВНЯЛИ ВИ ВЖЕ СВОЮ ЗАЛЕГЛІСТЬ. ЧИ ПРИЄДНАЛИ БОДАЙ ОДНОГО ПЕРЕДПЛАТНИКА. ЧИ ПІСЛАЛИ ВЖЕ ДАТОК НА ПРЕСОВИЙ ФОНД?

Хто хоче навчитися доброї української літератури? Хто хоче пізнати історію своєї мови, хто хоче дати, як де говорять український нарід, ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ

### Науково-популярний місячник „РІДНА МОВА“

присвячений всебічному вивченню УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ  
Головний Редактор і Видавець проф. д-р ІВАН ОГІЄНКО  
ПЕРЕДПЛАТА: 6 зод. річно, 3 зод. піврічно, 1.50 чвертьрічно. За границею 1 амер. долар. Конто чекове П. К. О. ч. 27110. — Адреса Редакції в Адміністрації:

Warszawa, Stalowa 25 m. 10.

Нові передплатники одержують журнал від 1. числа.

### ДРУКАРНЯ „ДІЛО“

Львів, Ринок 10. Тел. 29-26.

Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи

по найдешевших цінах!

Тому, коли в 1924 р. Совіти підписали трактат пекінський і мукденський (з Чанг-Тео-Ліном), першим їх завданням було усунути „білих“ і французів зі східно-китайської залізничі. За об'єднання китайців Совіти скоротили термін аренди на 20 літ, зріклися права тримати війсьکو у стрелі залізничі, екстериторіально-сти-і навіть згодилися на спільне китайсько-со-вітське правління як також на поділ зисків. У наслідок цього французів та росіян (білих) усунуло та на їх місце встановлено генерального директора, присланого з Москви та його заступника, призначеного китайцями. Такий стан тривав від 1925 до 1929 р. В міжчасі Совіти поділили 29 мільйонами рублів з правителем Манджурії Чанг-Тео-Ліном. І хоч співпраця не проходила зовсім гладко та були і поважні конфлікти, то всеж китайці, як слабша сторона, завжди уступали, а залізничу давала не найгірші прибутки для обох сторін.

Зовсім змінилася справа після окупації Манджурії. Рік 1932 залізничу майже не працювала. Ситуація совітського персоналу ставала шораз гірша. Транзит до Владивостоку припинився. Зовсім навіть назву залізничі змінено на „лінійно-маньчжурську“. Більшовики стали перед дилемою: або продати залізничу за марний гріш та вийти з престижом із такої ситуації, або бути витисненими зі співпраці та співволодіння, що помімо страли наразувало їх на збройний конфлікт з Японією, так небажаний та небезпечний для них.

Постановлено в Москві залізничу продати. Почалися переговори в часі яких заявили свої претенсії теж і французькі акціонери. Претенсії останніх ніхто не трактував поважно, але японська сторона використала їх з метою квестіонування права власності більшовиків, чим вплинула на зменшення пропозиційної ціни. 25. червня ц. р. дійшло до виразної оферти. Більшовики зажадали з огляду на створену ситуацію дуже збільшену суму, 210 мільйонів рублів (біля 400 мільйонів паперових японських ен). Японці, в імені „самостійної“ Манджурії запропонували натомість тільки 50 мільйонів ен. Не годячись на пропозицію суму яка так поважно різнилася від суми вимаганої, більшовики помімо того порозумілися з японцями, чи пак маньчжурцями в багатьох інших питаннях. А саме, рішили, що виплата відбуватиметься частинно в об'єднаних нової маньчжур-



ської держави, що купуючою стороною буде Манджурія і що в суму продажі залізничної буде входить теж продаж плавби по Сунгарі з її портовими урядженнями, пароплавами і т. п.

Совіти погодилися з фактом необхідності відступлення залізничної за безцін, беручи ризик „маньчжурської валюти“ (більшість виплат малаб наступити маньчжурськими облігаціями), повосичи страти на дисконті облігацій, залежало їм тільки на тому, аби дістати номінальну ціну, зближену до їхніх вимог. Натомість японсько-маньчжурська сторона по довгих переговорах піднесла суму набуття тільки до 70 мільйонів. Помімо великої охоти найдення компромісу більшовики не могли пристати на цю суму, яка є як на слух малою. Переговори замерли, а останні події загрожують їх зрівнянням, — справа продажі залізничної є поважною загрозою.

Помімо страти у виді неотримання хочби мінімальної винагороди за залізничну, більшовики наражують крім того свій престиж. Продаж залізничної була би успіхом більшовиків, які таким чином вийшли би гідно і без військового конфлікту з тяжкої ситуації. Совіти не хочуть воювати за Манджурію, не бажаючи наражатися на третю невдачу, програвши Манджурію два рази в 1905 р. і в 1918—1922 рр.

Помімо того загроза війни висить і мала Іскра легко може розпалити військову пожежу. Воротба в такому разі велася би фактично за Зелений Клиш (Приморщина) з метою відірвати доступ СРСР до Тихоокеанського океану, тобто до єдиного російського порту Владивостоку.

Нюдна з ворогуючих сторін не відважується на військовий крок. Совіти бояться війни як вогню, Японія змушена уважно оглядатися на Америку, яка власне розважає справу визнання СРСР з огляду на ситуацію на Далекому Сході.

Л. Л.—вич.

## На поміч українським інвалідам!

(Дозвіл на збірку для українських інвалідів).

Українське Товариство Допомоги Інвалідам отримало дозвіл на переведення прилюдної збірки на терені львівського і станіславського воєводства в дні 22, 23 і 24 жовтня н. р. Маємо запевнення, що речини збірки на терені тернопільського воєводства буде назначений на 23.—28. листопада 1933 р.

Користуючись з цієї нагоди Управа УКОДІ пригадує цілому Українському Громадянству його обов'язок супроти інвалідів УГА, що до найважливішого дня віддані на виключну допомогу свого Народу. На їхнє забезпечення потребує УКОДІ около 120.000 золотих річно, з того на самі тільки ренти 90.000 золотих для 437 тяжче пошкоджених інвалідів, а поверх 30.000 на ліки, протези, інвалідський захист, адміністраційні видатки й інші.

Не можемо допустити до того, щоби у нинішні тяжкі часи залишити інвалідів УГА без належного їм забезпечення. На це не дозволяє

нам національна гідність і пам'ять тих великих днів, у яких інваліди УГА ділом і кровю своєю дали доказ любові до Рідного Краю.

15 літ несуть інваліди УГА важкий тягар свого каліцтва! Міжним винишна господарська руїна загрожують успішному переведенню дальшої допомогової акції нашого Товариства.

Тому Управа УКОДІ звертається до Українського Громадянства із закликом:

В дні 22.—24. жовтня жертвуйте на інвалідів УГА!

Вступайте в члени „УКОДІ“ і поширюйте ідею допомоги українським інвалідам!

Українське Товариство Допомоги Інвалідам у Львові, вул. св. Софії 25.

## Банкроти.

ЯК МОСКВІЛЬСЬКІ „ПАТРІОТИ“ ДОВЕЛИ НАД БЕРІГ ПРОПАСТИ „ЗАЩИТУ ЗЕМЛІ“

I.

В „Ділі“ з 9. ц. м. появилася стаття під наг. „Банкроти“, яка своїм змістом живо зацікавила круги москвофільського табору у Львові і на провінції. Однак мовчанка „Діла“ від 9. ц. м. дотепер стала неспокою тих, які знають, що про москвофілів можна і треба далеко більше писати. Тому, згідно з нашою обіцянкою, подаємо дальші вістки з життя в тому таборі.

В першій статті ми подали в загальних рисах до відома шан. читачів лише ті епізоди, які без дальших доказів самі за себе дуже виразно говорять. Ужйте слово „банкроти“ відповідає для винишніх москвофілів уповні, воно може навіть за лагідне.

Однак, аби не бути голословним, подаємо нині дещо докладніше про господарку в одній з поважних кредитових інституцій, а саме про те, як москвофіли господарили в Кред. Союзі „Защита Землі“.

„Защита Землі“ існує у Львові від 1896 р. і за той час все таки виконувала єдину задачу на Галицькій Землі. В добоєних часах „З. З.“ досягла оборотів до 17 мільйонів річно, що дає орієнтацію про її роль в нашому економічному житті. Але тоді, як було ліпше, то й легше жилося, — однак нічого не робилося для завтра! Були інші часи, інші люди, інші умовини. Було — минулося.

Як довго в „З. З.“ господарили старші люди з б. дир. радником суду Ярославом Лепким на чолі, то хоча були по війні слабші відносини, то все таки „З. З.“ держалась і служила позичками потребуючим. Але рік 1924. привів аміну в управліючих органах „З. З.“ і в травні тогож року перебрав директуру „З. З.“ молодий, у банкові недовідчений б. урядовець „Русского Революционного Союзу“ п. Яків Солук. Тоді в склад дирекції увійшли ще пп. Мик. Островський і жидок з біржевого посередництва Йосиф Шавич, а від 1928 р. російський емігрант, б. член Держ. Думи п. Мик. Лелівський. Керму мав п. Солук і як

довго не був фактивцем, то „З. З.“ ще проспиртувала: означе коли при допоміж біржовина Шавича і його брата д-ра Льва Шавича, якого андоу іменували ген. синдиком „З. З.“, поіювали біржової спекуляції, то так до нїї запалився, що мале зовсім відкинув діяльність на солі кооперативним-рішникам, однак домагався таких фертностей, що всі подивилися його скрупуляції. Так поступав п. Солук тільки супроти своїх людей, а вже ніяких формальностей не було при гешефтах біржових і при роздаванні позичок на ліво і право фамілії своїй і своїм компаніонів та їх анайомим. Однак всі ті „дальні“ вийшли, на жаль, на верш пошню в липні 1932 р. після переведення ревізії Рев. Союзом на домагання членів Нац. Ради „З. З.“, котрі, не вважаючи на підступні реферати директорів, бачили, що справи щось куляють і що в „З. З.“ щось рветься.

Висліди ревізії були просто ревелюційні. Коли для селян або інтелігенції вже не було грошей на позички, то в тім часі такі позички видали: для себе і своєї родини, себто дирекції, за суму понад 80.000 зол., для ріжного роду життєспекуляцій понад 50.000 зол., а з огляду на львівність ріжним особам також понад 50.000 зол., крім „русского“ „Регулятора“ (б. фірма в Рівні), яка дістала 25.000 зол. При переведенні класифі.

„БЕСІДА“ І ІНШІ ПОДІБНІ УСТАНОВИ Є МІСЦЕМ ТОВАРИСЬКИХ СХОДИН, ГУТІРКИ, ЛЕКТУРИ І ЗАБАВИ. АЛЕ ЧЕ НЕ Є ВИПОЗИЧАЛЬНІ РІДНИХ ГАЗЕТ І ЙТИ ПІВ МИЛ НА РІДНУ ГАЗЕТУ, ЗАМІСЦЬ КУПИТИ П ЧИ ПЕРЕДПЛАТИТИ, ЦЕ ПОВЕДІНКА НЕГІДНА ПО ВАЖНОГО ГРОМАДЯНИНА.

кації довжників стверджено, що „З. З.“ має страту на суму понад 200.000 зол. І тут початок трагедії!

В москвофільському таборі у Львові, та частинно на провінції (бо на провінції не дали агенти), зашуміло, бо в очі заглянув крах не лише „Заш. Землі“, як банкові, але й тим товариствам, що дали для кредитів „З. З.“ гарантії, а саме: Ово ім. Качковського на 140.000 зол., Ставропілія на 40.000 зол. і ще якісь кооперативи на 50.000 зол. Загроза неабияка!

Однак не можна вийти з дива, як могла було поволити такому Солукові і якимсь жидом господарити в „З. З.“ грішми, запозичувати в банках на рахунок селян і ін. наших людей, або грішми, які складали інші люди на основність і так скандально, що описати це тут просто неможливо. І тут знов запит до тих слівачів і строгих ревізорів „Русского Рев. Союзу“: Де вони були і чому допустили до того, що аж на домагання членів Нац. Ради перевели ревізію, коли вже в попередніх роках деякі члени вказували на аномальні відносини в „З. З.“? Але трудно було „Русскому Рев. Союзові“ перевести реві-

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 21. ЖОВТНЯ 1933.

ІЛЬКО БОРЩАК

## Зносини гетьмана Розумовського з Францією.

(3 нових матеріалів)

Мені прийшлося вже трохи побіжно займатися зносинами Розумовського з Францією у студії „Григор Орлик“. Більше докладно я обговорював це питання в розвідці виготовленій свого часу для „Записок“ істор. фільмольог. від УАН під заголовком „Слідами гетьмана Розумовського у Франції“, але ця розвідка світу не побачила й мабуть загинула в рукописі, бо була в паперах секретаря редакції „Записок“ Миколи Лещенка, якого доля мені невідома.

Але цим разом автор цих рядків не має причини жаліти, що тема про Розумовського й Францію ще не побачила світу з останній її редакції, бо саме недавно ми натрапили в архіві міста Нансі на нові матеріали до цієї теми і маємо підстави гадати, що матеріали подібні знайдуться ще й в інших місцях.

Матеріали ці знаходяться в паперах Станіслава Лещинського, який — не забуємо — за час свого перебування у Львові не залишав надії вірніше вернутись королем до Польщі. Є ще там листи маршала Ловендала до графа Д'Аржансона. Кілька слів про ці дві особи: Альбріхт Фредерік Вольдемар Ловендаль (1700—1755) був ланського походження, народився в Гамбурзі й відзначився, як маршал Франції під час так званої війни за австрійську спадщину. Це він захопив віллу в XVIII в. тевтонину Беог-

оп-Цом у Голандії. Був це приятель Григора Орлика, що варт підкреслити тут.

Марк Пер граф д'Аржансон (1694—1764), приятель енциклопедистів, був військовим міністром Франції, якому Григор Орлик не мало був зобов'язаний у своїй військовій кар'єрі, про що ми розповіли на іншому місці.

Раніш як перейти до наших матеріалів мусимо додати, що є ще копії. Оригінальних листів Ловендала до Аржансона ми не знайшли в архіві військового міністерства. Можливо, що вони переховуються в родинному замку Аржансонів в Шато дез Орм.

27. травня 1754 р. маршал Ловендаль був у Любліні, звідки писав Аржансонові, що зустрів у Ряшеві двох російських старшин, які шукали його у Варшаві та Кракові.

„Один з цих старшин був капітаном Нарвського полку Розендаль (мабуть Розенталь), фінського походження, але уроджений у Москві. Другий оселився у Львові, як купець-ювелір і є француз з походження, зовуть його Сен-Поль. Перший діставши в мене авдієнцію, спитав мене досить збентеженим виглядом, чи я маю шифр, щоби листуватися з Францією. Я відповів, що не маю шифру, але не вагавимусь негайно післати гонця до Франції, якщо справа цього варта. Тоді п. Розендаль заявив, що його налісав до мене граф Розумовський (Rosamowski), голова Академії та гетьман козаків, про якого Ви певно багато читали в газетах і який є рідним братом фаворита цариці. Гетьман Розумовський налісав пана Розендала до мене, щоби або я йому дав паспорт до Франції, або вислухати його та переслати його пропозиції. Капітан Розендаль вибрав останнє й сформулював мені від імені гетьмана, що п. Розумовський бажає

для себе й для своєї родини опіки його християнської Величності (Людовика XV-го), що цариця старіється й що він (Розумовський) передбачає після її смерті для Росії руїну.

„Я спитав його насамперед, чи брат гетьмана, фаворит, також згідний з пропозицією п. Розумовського. Капітан Розендаль відповів, що він цього не знає, бо післяз його тільки гетьман, але обидва брати зв'язані такою приязню, що він певний, що фаворит є в курсі заходів свого молодшого брата, тим більше, що їх інтереси спільні й що вони ризкують однаково. На моє запитання щодо характеру бажаної опіки Й. Х. В., відповів мені капітан, що гетьман бажав би на випадок смерті цариці мати змогу виїхати до Польщі й знайти там допомогу нашого посла, який дав би йому змогу виїхати до Франції. Капітан додав, що гетьман чекає першої відповіді нашого двору й що тоді певно він докладніше відкриє свої карти. Без огляду на резерву капітана я міг витягнути від нього, що гетьман вже давно під претекстом замовили розкішні меблі у Львові, надіслав туди кілька разів велику суму грошей. Я зрозумів також, що в разі нашої опіки гетьман готовий віддати нам усі бажані послуги. Капітан сказав мені також, що аташе російських посольств у Відні та Лондоні, українці з походження, є людьми гетьмана, якому особливо віддані. Я навіть міг бачити, яким чином ці аташе листуються з гетьманом, а саме: листи дістаються до французького ювеліра у Львові, який передає їх грецькому купцеві, що мандрує через Київ до Глухова, на Україну, де гетьман має свою столицю. Існує ще в Польщі офіцер, якийсь капітан Лінде, що є також кур'єром гетьмана.

(Докінчення буде.)



аю у свого шефа, бо Солук був і директором управління в тім-ж „Р. Р. Союзі“, а крім того поминав ревізором-директором „Р. Р. Союзу“ гроші на боні...

Переведена ревізія дала, як уже сказано, такі скандальні висліді, що Нац. Рада мусіла з місця усунути панів директорів граз а їх спадком д-ром Шайовичем, а крім того пробити донесення до прокуратури. Як нам відомо, не вважаючи на колюсальні матеріали проти винних, довгий покликані орган те потягнули до відповідальності бутих директорів і спадка „З. З.“. А треба знати, що спадком був адвокат жид д-р Лев Шайович, брат д-ра. Писафа Шайовича, який не тільки возе рахунок собі за працю, так, що мав тарну місячну платню, але навіть не уважав за відповідно повідомляти, які висліді дали певні ним судові справи й ексекції та які гроші вилити на його руки. Бувало, що нова дирекція судово домагалась заплати претенсій, а довжини приходили з власноручними посвідками д-ра Шайовича, що довг їх урегульований.

Взагалі цей п. д-р Шайович поступав як диктатор „Защ. Землі“. Він вів понад 200 судових справ без найменшої контролю ні інгеренції б. дирекції. З довжинками-селянами — а є між ними дуже значний процент свідомих українців! — поступав він безоглядно, наражаючи на величезні кошти через ексекції та ліцитації. Він доводив до того, що нерідко кошти перевищали зятягнений довг. Зате зі „своїми“ та свого брата-директора близькими людьми поступав він аж надто обережно, не вносячи майже до трьох літ позв'язу в справах векселевих претенсій.

## Найліпші токайські вина

Мадярска Винарня, Костельна 8.

У книгах „З. Землі“ не було нотаток, які претенсії були заскаржені і в якій стадії находились судові процеси. А віддаючи по усуненні з синдикату судові справи, він навмисно здеккомпетував судові акти, аби не було змоги орієнтуватися в положенні.

Розуміється, що п. д-р Шайович не тільки казав собі згори платити судові кошти, але ще і добрав разом зі своїм братом-директором, супереч законним формальностям та без відповідного забезпечення, тимсамим дуже своєрідну позичку на суму понад 43.000 зол.

Радше на жарт подобає факт, що з кредиту „З. Землі“, себто в селянській кооперативі, найбільше користали сини вибраного народу, криві та добрі знайомі п. Шайовичів, опісля лиш вірні приятелі з політичних переконань та з чарки п. Солука, як напр. д-р Прислоский, член солуківської надзірної ради, а передше член дирекції „З. Землі“, на суму ок. 15 тисяч зол., та лиш у незначній мірі наші селяни. Дуже характерна ще та обставина, що від селян при позичках на 200 до 300 зол. п. Солук вимагав Бог зна якого забезпечення та робив нечувані труднощі при виплаті такої марної позички.

Навпаки, при роздаванні позичок своїм та п. Шайовичів добрим знайомим поступав він аж надто ліберально та не морочив собі і їм голови формальностями, коли йшло про десятки тисяч.

Усі СЛЮСАРСЬКІ РОБОТИ почавши від найдрібніших виконує солідно та на догідні сплати Ф-МА МИХ. СТЕФАНІВСЬКИЙ Львів, вул. Варшавська 10 (між Риндської і Кордецького). 462 Тел. 49-14 3—6

Якщо все сказане проаналізуємо, то переконані, що можлива руїна „З. Землі“ вчить нас дуже багато.

Такий п. Солук після справдішньої більшовицької рецепти зміг добре бавитися на баях, асчеринках чи просто в реставраціях, любив вити, але не з кимнебудь, а з впливовими патріотами, які або милоді, або в москвофільських установах робили для нього рекламу та садили його всюди на перше місце.

Далше бачимо, як проти його господарки впроваджувались літ ніхто не виступав і що в миналому році, коли було зовсім зле, наставла реакція і п. Солука з великим трудом усунули. Значить, неолна, та ще й впливова між москвофілами одиниця згоджувалася з його енінками та підтримувала його, хоч ясно бачило, які будуть наслідки його політики. Мимоволі виникає питання, чи знані „суперпатріоти“ не мали за ціль ужити п. Солука — вчасті й неспівомо з його стороні — на те, аби він не тільки нищив нашу народню установа, що є в москвофільських руках, але ще й послідовно наших селян руйнував та пускав з торбам? Цеж не ма-ла ласда!

Не можемо теж забути митарств деяких одиниць з вибором нової дирекції по усуненні п. Солука, коли то вони виставляли кандидатури щось аж десятих крикливих патріотів, що передовсім дбали лиш про себе та ставили свої умовини. І памятаємо аж за добре, як холодно поставились вони до теперішнього директора п. Вербовського, який вимагав лише вільної руки та повної свободи з метою рятувати всіми способами передовсім наших селян.

Теж тямимо добре, як деякі москвоф. одиниці бажали конкурсу „З. Землі“, одні щоб ааряджувати конкурсовою масою, інші, скажемо, з незрозумілих для нас мотивів...

В українській пресі був уже не один допис з провінції про таку саму господарку, як у Львові, у провінційальних москвофільських кредитових кооперативах, напр. у Сяноці, Ліську і т. д. Мимоволі насувається питання, чи деякі одиниці зпоміж москвофілів, для яких особистий інтерес панує над усім, не набивають собі наперед кишень всілякими „позичками“ і не нищать свідомо наших економічних установ? Бо робота тих „патріотів“ веде тільки до того, аби наш нарід бити на економічному полі і тимсамим відібрати у нього змогу успішно вести свою політичну самооборону, жертвувати на народні цілі, виховувати у своїх школах народстаюче покоління, дбати про приріст рідної інтелігенції, розвій своїх установ, своєї торгівлі, промислу і т. д. Це, думаємо, ясне для кожного тямучого громадянина.

## Вісти з Буковини.

(Від власного кореспондента.)

### КУЛЬТУРНА ПРАЦЯ.

В неділю 15. ц. м. уладило черновецьке товариство „Мужеський Хор“ два концерти в полудневій частині Буковини: пополудні в Чудині, а вечором у Сторожинці. Треба відмітити, що „Мужеський Хор“ — це перше товариство, котре по війні працює для рідної культури на полудневій Буковині. Дуже-дуже мало працю-

## Найдешевше джерело токайських вин

Мадярска Винарня, Костельна 8.

ють наші товариства, а коли що й роблять, то лише на півночі. До Серету, Сторожинця, Силетина не доходить ніхто. Аж „Мужеський Хор“ протоптує стежечку українській культурі до українського селянина в полудневій Буковині. Працю цього товариства зможе оцінити аж будучий історик нашого лихоліття. Тому треба якнайгостріше осудити тих людей, котрі в самім розгарі праці дезертирували з того товариства, виступивши з „Мужеського Хору“, щоб заповнити ряди анемічного жидівського т-ва „Типографія“. Сид і сором!

### НА РУІНАХ НАШИХ ЕКОНОМІЧНИХ УСТАНОВ ПОВСТАЮТЬ ЧУЖІ ТВЕРДИНІ.

Досвід доказав, що нарід дуже охоче гуртується у своїх національних установах. Одначе де провідники лишень раз свідомо або й несвідомо ошукали нарід, там не приймаються ніякі гасла, там не імонує і добрий приклад. Довгі роки панує там застій і навіть найкращих та повних самопосвяти провідників нарід зустрічає з недовіром.

Перед світовою війною створено у нас сильну фінансову інституцію „Селянська Каса“. Одначе вже на самім початку тодішні керманічі тої установи зруйнували масу селян, які повірили в рідні гасла. По війні останки майна „Сел. Каси“ стали законно, але не поправді, власністю кількох людей, які продовжували свою діяльність під фірмою „Північно-Буковинський Банк“. Ті люди запевняли на кожнім кроці, що вони щирі патріоти, а рівночасно розпарцелювали і продали чудову посліст при вул. Панській та Вірменській. І сьогодні на землі, скропленій потом і кровю наших селян, стоять дві вулиці чужих каменців, а на місці будинку покійної „Селянської Каси“ стоїть триповерхова палата румунського ленника „Glasul Bucovinei“. Це один з прикладів, чому нарід не має довіри до своїх

### ЧИ НОВА НАПАСТЬ?

Унів. проф. Іван Ністор, відомий україножер, та інспіратор румунізаційної офензиви на Буковині, оголосив у пресі, що за кілька днів вийде друком в рум. мові його праця: „Українська проблема в історичнім освітленні“. Заразом подає вже й зміст своєї книжки. Ось цікавіші заголовки: 1) Київська держава. 2) Князівство Галич. 3) Бердальська грамота та походження придумайських міст. 4) Румуні як приятелі й оборонні українців. 5) Козаки і румуні.

6) Богдан Хмельницький та Василь Лупул. 7) Гетьманство Дорошенка та Дука-воєводи. 8) Мазепа в Молдаві. 9) Добрі сусідські зв'язки між Україною та Румунією. 10) Україна і Бесарабія. 11) Мир в Бересті. 12) Українсько-румунські відносини по війні.

Проф. Ністор належить до того гуртка людей, котрі до недавня гістерично заперечували само існування українців на Буковині і в Бесарабії. Чи в новій своїй праці стане він знову вилити помій на голову „торбарів“ (так історик і буш. президент міністрів Йорга називає українців), небажком побачимо. Одначе зросту національної свідомости на Буковині і в Бесарабії не стримає вже ніхто. Той зріст, не вважаючи на нечувані перепони й переслідування, іде стихійно.

## Червоні хвилі.

Волинь, 17. X. 1933.

Українське громадянство знає, що „совітомани“ КРЗВ, 6. „Сельроб-Єдність“ і інші — находити собі дуже сприятливий ґрунт на північно-західних землях і десять років верховодили настроями поважної частини селянських мас. Про об'єктивні умовини, що витворюють ґрунт для цієї роботи, писалося вже багато й вертатися тут до них не будемо.

Голод на Великій Україні й вимирання обідраних мас не могли не вплинути на зміну тих настроїв і напрям думок волинських чи поліських селянських верств. Отверезіння безумовно настає.

Але, на нашу думку було би помилкою проголошувати вже „погром більшовизму“, — як це зробив недавно „Новий Час“ (ч. 223). Гадаємо, що подібні запевнення могли би приспати чуйність українських національно настроєних елементів і принести нам шкоду. Тимчасом, „коли сьогодні бувають сельроби й комуністи повертають в національний табір“, як каже „Н. Ч.“, то чуйність національного табору повинна бути подвоєна.

Маскування „совітомани“, що не цураються ніяких ходів і „тріків“ при відступі чи підпільному наступі, здається, добре всім відомо. Вони, для досягнення мети чи замаскування себе, і хрестика повісять на грудях, і до церкви підуть, і по „фашистській“ балакатимуть, і до всякої легальної організації пристануть.

А тому Caveant Consules!

Ось саме є вже певні дані, що кажуть про широке застосування „совітоманами“ тактики ховатися в легальних або й цілковито „певних“ організаціях, як ріжні „кулка“, „хати“ і т. д. Нема ніякої підстави думати, що дехто з них не захотів би заховатися й у легально існуючих українських політичних організаціях.

Для Волині, Полісся й Холмищини настали такі погані часи, що український національний табір повинен бути дуже чутким і чуйним. Різкі скоки й „покалення“ можуть бути ширими, але можуть бути декоративними й облудними. Особливо, коли подібні скоки роблять б. вчорашні активні партійці.

Інша річ — маси, що на північно-західних землях були лише збірною жертвою на віста-

## Природне богослужебне вино

Мадярска Винарня, Костельна 8.

рях національної несвідомости, подразнення тяжкими умовинами життя й друкованого дурману, що оповіло сплізає десять років на наші села.

Звідси практична засада для кожного українця чи українки, що працюють на громадському полі: бути обережними з б. совітоманами, але довірливими до збалансаних ними мас.

Безумовно до протверезіння мас причинилися численні листи, що напливають у селянські родини від нещасних родичів і знайомих з Великої України про страшні злидні, голод і вимирання українського населення, а також і часописні вістки про те, що діється в „совітським раї“. На жаль, занадто малий відсоток цих листів попадає на сторінки преси.

Ми вже чули, що „совітомани“ розпочали боротьбу з страшним для них голосом з „того світу“, намагаючись переконати наївних, що все це — буржуазні вигадки. З другого боку вони оперують такою облудною фразою: мовляв, темним і дурним усюди погано, а розумним і освіченим людям там живиться дуже добре, як напр. учителям, технікам, агрономам. Оце „добре“ життя в совітському раї змальовує в листі до родичів на Волині (лист в руках автора цих рядків) обережно, але дуже красномовно одна вчителька. Вона пише:

„В нас вже теж відбуваються живна, цього року в нас небудайний врожай, і я „доспо-



чула духом". НН (чоловік, — прим. авт.) вже викосив наше жито і ячмінь (у мене на городі було посіяне) ...я може і навчилася (визати снопи), та чогось сили не хватає та й доміжку нема на кого лишити: такі сусіди, що пообкрадають... може покращає харчування... якась капосна душа систематично вириває (картоплю — прим. авт.), так що пів города знищено... вже сторожу вночі саду в бурні з рушницею і чекаю (бо НН-чоловік накосячить вдень то вночі мусить спати)... Вдень, я відома порожня, в мене якось вкрали курочку й 5 курчат... Порося то я гаяжу, як ове в добі, держу з сірняк і пускаю пасти на приваду..."

Чи не досить ясна картина оборони від заодів, а може й від голодних такого скарбу, як курочка, курча та порося чи картопля? А далі:

"Ми вже 3 місяці не вживаємо жадних жирів (товстів) і це погано відбивається на здоров'ї... Сергій мій чогось кашляє ціле літо і сохне в очі і якісь вавки на губах викидають..."

вийшла затримка з платнею... колиб хоч мені вилізти з злиднів та позбавитися свого мікордита серця і непрастених... спасибі і вам, мій любий тату, підтримали мене доляром принаймні на 2 тижні...

Врешті йдуть „свободи“:

"Чула я, що Н. бідує, щось у нього там було, не знаю що, він був „ізолюван“ (ГПУ?) на 4 місяці, але я ніяк не можу з ним списатися, надіслала заказного листа на... адресу, але лист повернувся (чи ще живе? — авт.). Тепер написала на... Кличу його до себе, хочу поділитися з ним хлібом і ще дечим (в мене буде олія). Колиб... (чоловік — авт.) мав іншу владу, ми жилиб краще, але він... ідеаліст і не хоче (маючи вищу освіту) збудувати собі кар'єру (служити Москві? — авт.)."

Хіба ясно, як мріють про олію навіть люди з вищою освітою та як „ізолюються“ ті, що не хочуть служити ворогові? Зрештою, це лише один з голосів нещасних інтелігентів з більшовицького світу.

Senex.

## Музей Визвольної Боротьби України.

Незабаром сповниться десять років, як у столиці Чехословаччини, у Празі, повстала одна з найважливіших українських культурних установ: „Музей Визвольної Боротьби України“ (1925 р.).

Не будемо розводитися над тим, яку велику вагу для культури кожної нації має музей; зислом таких установ, між іншим, міряють у світі звичайно ступінь культури народів. Музей Визвольної Боротьби України зібрав великі культурні скарби, і значіння його тим більше, що таких скарбів, серед теперішніх умовин, не має й не може мати ні одна подібна народня установа в Краю. Не тільки архівні матеріали з часу великого народнього злигуну рр. 1917—1920, не тільки пам'ятки з боротьби за наше визволення, але-ж усе, що в різних часах давало свідчення про нашу національну працю на всіх полях, — найшло місце в зборах Музею. Вже тепер, коли Музеєві, з браку коштів, ще далеко до повного упорядкування своїх скарбів, збори його можуть сповнити гордощами кожного члена нашої нації. Наш Музей міг би відіграти в нашому національному житті ту саму роль, що П мав і все ще має для поляків швайцарський Раперсвіль, покликаний до життя після упадку польського повстання 1863 р., але тепер переведений вже до столиці відновленої польської держави. Кажемо, міг би, як-що тільки широкі кола українського громадянства звернули на нього належну увагу та усвідомили собі ту його величезну вагу для культури нашого народу.

Правда, нам важко мірятися з іншими націями, які й у тяжких хвилинах свого життя розпоряджали більшими матеріальними засобами, що на довгі часи забезпечували існування Музею. Та хоч і не дуже багаті ми, знаючи вагу такого одинокого в нас українського

Музею, мусимо його підтримати й своїми пожертвами забезпечити йому його існування, поволі підготовляючи для нього ґрунт під його власну домівку.

Товариство Музей Визвольної Боротьби України, що завідує справами Музею, добре усвідомлює собі, що й культурні установи краю вимагають від українського громадянства великої пожертвенності. А проте, маючи на увазі виняткове значіння Музею Визвольної Боротьби України, Управа Музею звертається до Української Громади з гарячою просьбою та з закликом: не забувайте і про нашу установу і щедрими датками допоможіть Музеєві вести своє діло, стати на власні ноги, утримувати в належному ладі його збори — всю внутрішню важку працю Дирекція Музею та її співробітники виконують без ніякої винагороди, — й дати Музеєві змогу чим-скоріш у своїй власній, хоч і скромній хаті розмістити скарби, щоб їх могли бачити і свої, і чужі, та щоб ними могли користатися наукові дослідники... Збудований для потреб Музею „Український Дім“ у Празі не тільки збере всі багатства Музею, але стане осередком українського життя на чужині та дасть притулок і іншим культурним установам та організаціям у Празі.

Ласкаві датки просимо слати на адресу Директора Музею проф. Д. Антоновича:

Prof. D. Antonovyc PRAHA-Nusle, 245. Czechoslovakia.

або на conto Музею в поштовій шадиці в Празі: 80.940 Praha.

Хто прише на рік 25 доларів на Музей, той, із ухвали Загальних Зборів Т-ва Музей Визвольної Боротьби України, стає Добродієм Музею, його ім'я вписується в Золоту Книгу Добродіїв Музею й тим стає повік незабутнім у історії розвитку Музею.

## Німецька преса про становище Італії.

БЕРЛІН, 19. 10. ПАТ. У протиставі до теперішнього оптимізму німецьку пресу починає чепокотіти становище Італії. „Берл. Тгт.“ наводить передовицю „Джорналь д'Італія“, яка домається висноження з справі дальших плянів Німеччини та називає це доматання несподіванкою. „Берл. Тгт.“ зазначає, що Німеччина останніми днями точно вловує своє становище в справі

розроблення а обов'язком інших держав є показати, чи можливо опрацювати практичну програму розроблення. Римський кореспондент „Фос. Ітг.“ пише, що на становище Італійського уряду вплинули заяви прем. Даладієра й мін. Саймона. Італія з огляду на становище Франції та Англії хотіла би завернути на резервові становища.

## Плянують повітреплавку лінію з Америки до Європи.

НЬЮ ЙОРК, 27. вересня. (Вл. кор.) Більш ніж шістьднів перебував в Н-у Йорку д-р Гуго Еккер, директор фабрики цепелінів у Німеччині. Він кілька разів перед тим вернувшись поवादатинтійським летом воздухоплава „Граф Цепелін“. Сьогодні він відліхав парад до Німеччини. Перед відом сказав газетисльним репортерам, що метою його подубу в Америці тепер буде приготування плянів для постійної подорожі повітреплавів з Європи до Америки. Він відбуде цілу низку кон-

ференцій з П. В. Личфілдом, директором „Гудрі Роббер Компані“ та іншими зацікавленими в такім підприємстві людьми. Подробіть плянів не оголошено. Зате стало відоме, що „Граф Цепелін“ вилетить зеванком з Фрідріхсгафену в Німеччині до Полудневої Америки, звідти до Міамі на Флориді, а опісля до Шикаго на виставу. Щойно з Шикаго верне через Акроя до Нью Йорку. Тут перебуде кілька днів і потім поїде до Європи.

## „Український Тиждень Гостинності“.

ШИКАГО. (Вл. кор.) „Український Тиждень Гостинності“ почався минулої неділі (1. 10.) бенкетом Українського Демократичного Клубу міста Шикаго. На бенкет прибуло коло 200 гостей, між якими були представники міської ради. Майор міста надіслав прийнятн телеграму, в якій привітає українців і зазначає, що він перешкоджає але зусилля в справі з бенкетисльними. Адвер-

мей Соттон виголосив гарну промову, в якій підніс досягнення українців міста Шикаго. Між гостями був теж майор Страйкменс, котрий репрезентував управу Смітської Вистави. Майор Страйкменс, а реду бенкеті, голоса відділу національностей, багато прихилився до того, що українці могли виступити на виставі так як державна нація.

## Любка Колесса в Берліні.

(Від власного кореспондента.)

Берлінський осінній музичний сезон розпочався великим оркестральним концертом під батуту д-р. Вріха Кляйберга, що минулорічними концертами здобув собі загальні симпатії. Останній концерт пройшов теж із величезним успіхом і зібрав, як звичайно, добіру публіку, що виповнила по береги велику залу Фільгармонії.

До успіху вочора причинилися в першій мірі наша півністка Любка Колесса, що виступала як солістка в концерті Мопарта П-дур І, не ана-жаючи на автомобільний карамболь перед самим концертом чарувала всіх своєю прекрасною, високоартистичною грою.

Виступ п. Л. Колесса знайшов теж загальне признание тутешньої столичної преси, що як рідко коли присвятила наші земляки багату місця й уваги. І так „Ахт-Ур-Абсцелат“ (з 5. 10.) високо підносить її „стилеву гру, що створює до спілки з Кляйбером артистичну трипю Мопарт-Кляйбер-Колесса“. „Кройц-Пайтуг“ (з 6. 10.) хвалить „ліжну й дуже виривналу гру й повним розумінням Мопартового Концерту й панування техніки“ та підкреслює „її велике ар-

ЧИ ВИ СПОВНИЛИ ВЖЕ СВОЙ ОБОВ'ЯЗОК ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ? ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО ВАШУ ПОСТАНОВУ ЗАПЛАТИТИ В МІСЯЦІ ЖОВТНІ Ц. Р. УСІ ЗАЛЕГЛОСТІ ТА ПРИСЛАТИ ПЕРЕДПЛАТУ.

тистичне відчуття, з яким вона віддає абсолютну красу Мопартівської музики“. Звичайно гострий критик Гайнріх Штробель признає Л. Колессі в „Берлінер Берсенкурер“ (з 5. 10.) „величезно велику чистість технічного виконання“. „Райтс-боте“ (з 7. 10.) підносить „простоту подиву тілду легкість, з якою пані Колесса, особливо в швидких партіях Концерту, поривала присутніх і викликала справжній подив“. Л. Колесса, пише „Дойтше Тагесцайтунг“, відіала свою партію з викінченим видержанням форми (ін фолдсд-тем Ебенмасс дер Формгебунг ім Фінале дер фала гелзат унд гештайгерт). Відомий критик Чорліх також признає, що п. Колесса грає Мопарта з „найбільшою технічною зручністю й чистістю“.

На такий самий тон настроєні й голоси іншої берлінської преси, що взагалі в музичних ре-зюах не любить западло сипати похвалами й хвалить тільки те, що справді заслугоє на похвалу.

Д-р Зейон Кузель.

## † Кость Лоський.

Кілька дат над свіжою могилою.

Як ми вже згадували в новинці з дня 15-го ц. м. у Празі помер наш земляк Кость В. Лоський, звичайний професор римського права в Українським Вільним Університеті. В особі покіного тратимо незалежну людину звання, чільного й активного громадянина з чистим характером. Помер К. Лоський як професор У. В. Університету, де у 1920-31 рр. був проректором, у 1927-8 декавом факультету права, якийсь час головою Українського Правничого Т-ва у Чехословаччині, дійсним членом Наук. Т-ва ім. Шевченка і членом Укр. Істор.-Філол. Т-ва.

Уродився К. Лоський у 1873 р.; у 1905 р. він почин до організації українського руху на Холмщині, засновуючи „Прогресив“. Був він ще той російським урядовцем на Холмщині, начальником повіту, але одволично дописував до українських часописів. При виборах до державної думи був він кандидатом української групи проти російського кандидата-єпископа Евлогія. У 1917 р. був призначений при Д. Дорошенку в Галичині помічником губерніяльного комісара в Тернополі. Пізніше був головою Холмської ради. За час уряду У. Н. Р. був у Генеральній Секретаріаті Міжнародних Справ, пізніше у Г. С. Заноронних Справ, за часів гетьманщини був послом у Фінляндії, за української влади послом у Швеції. У 1920 р. був комісарем земель звільнених від більшовиків.

Скінчивши свою дипломатичну службу перейхав він до Праги, де вибрав його професором Українського Вільного Університету. Там він працював до останньої хвилини. На еміграції зацікавився ближче релігійними питаннями і під впливом роздумувань перейшов із православія на греко-католицизм. Після цього приймав ближчу участь в унійному русі і був навіть представником українців на міжнародному католицькому з'їзді в Велсгазі два роки тому.



## Інтерв'ю з Гітлером.

ЛОНДОН, 19. 10. ПАТ. „Дейлі Мейл“ по-істила розмову свого кореспондента з канцлером Гітлером. Гітлер м. ін. заявляється великим прихильником Англії. Так звали мілітаризація Німеччини, сказав Гітлер, не має новітнім воєнних цілей, лише виховні цілі в краї, головною боротьбу проти комунізму. Неправда, начеб німецький уряд уже тепер переводив зброю, купував зброю та муніції. В справі т. зв. поморського коридора Гітлер сказав: Ніхто нормальний не буде вважати коридора одним із великих здобутків мирової конференції. Таке уладження могло б у наслідок привести винищення ворогування між Німеччиною та Польщею. Та навіть мирний трактат дає нам право домогтися ревізії. Ніхто в Німеччині не думає гад тим, доби почати війну проти Польщі в справі коридора, однак всі надіються, що оба народи можуть порозумітися та почати спокійну дискусію. Будущина покаже, чи то можливо, щоб Німеччина та Польща напала таку розв'язку справи, яку могли б прийняти обидві сторони.

## З Райхстагу -- Райхсфінанс.

ПРИЖ, 19. 10. ПАТ. Берлінський кореспондент „Журналу“ вивчає, що в нац.-соціалістичних колах є думка Райхстаг, який має зібратися в листопаді, переміститися у Райхсфінанс. Це потягло б за собою поважні наслідки. На рада політичних шефів Німеччини могло б ухвалити нову конституцію та накинати реформу адміністрації. Реформа адміністрації ґрунтувалася б на приєднанні автономії союзних країн, скасування окремих урядів тих країн і їх намісників. Нову Німеччину поділили б під адміністраційним відомом на 20 одиниць. Крім того рада шефів держави могло б імагувати Гінденбургову наслідника на випадок його смерті, або коли б президент держави передчасно зрікся свого уряду.

## Англія шукає вияснення.

ЛОНДОН, 19. 10. ПАТ. „Таймс“ повідомляє, що британський уряд буде старатися ще раз відновленням розбройної конференції навіяти зв'язки з французьким, італійським і американським урядами, щоб разом із ним вияснити, чи та які є шляхи, які вможливили би Німеччині взяти участь у переговорах.

## Знижка валют у Франції

ПРИЖ, 19. 10. ПАТ. Заява прем. Даладієра у зв'язку з викликом прискореної дискусії над державними проектами викликала сильне враження на біржі. Вона відкинулася на цю підвищеною турбу. У зв'язку зі зростом довіри до паперів вступила знижка курсу чужих валют.

## НОВИНКИ

— Робітня футер Юліана Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. П. пов. Тел. 54-46.  
— Кабінет косметичний „Distinction“ Коперника 42 а, П. п. Тел. 72-18, поправляє наші злишену черу, стосує відомодні лікувальні маски, вигладжує зморшки, усуває червоність і всілякі дефекти шкіри. Всім Вп. Паням дає за дотеперішню довіру і запрошує до дальших відвідин. Постійна опіка і порада безлатно. Ціни лікування знижені. „Distinction“  
— Музичне Товариство ім. Лисенки повідомляє: В неділю 22. ц. м. в 7. год. веч. відбудеться в малій залі камеральний вечір із творів Брамса у виконанні Галі, Стефи і Марії Левинських. Реферат дир. Барвінського. Вступ вільний. Добро-відані латки на біду шкільну молоді. 1-2  
— Конфіскація календаря „Місionarя“ на 1934 р. Довідаємось, що в Жовкві підпав конфіскації цілий наклад календаря ОО. Василя „Місionarя“ на 1934 р.  
— Інавгурація академічного року у св. Юрі. В неділю, 15. ц. м. заінавгурувала цьогорічний академічний рік архієрейська читанка Служба Божя, яку відправив Преосв. Кир Іван в асисті членів духовенства в 12 год. полудне. Церква була щиро вивипнена молоддю. Чоло-віччю зіспіваний хор „Бандуриста“, скупчені до-вкола вірних давала незвичайний образ свя-того настрою. По Службі Божій єпископ о. Бучко вголосно до зібраної молоді глибоку змістом проповідь, накликаючи її до науки, чи-тоті і любови батьківщини. Кир Іван зверну-вув на особливе становище української мо-лоді, яка мусить добувати для себе знання в чу-жих наукових станиках, не маючи ні своїх ви-світних шкіл ні своїх професорів. Тим успішні-ша повинна бути праця студентства, тим більший труд для здійснення своєї мети, щоб і служити їй любові Нації.

## „Французько-Канадійський Український День“

ШКАГО, (Вл. кор.) В суботу 30. вересня відбувся в Українській Палаті „Французько-Канадійський Український День“. Канадійці ви-ступили зі своїм хором зі 150 осіб та зі солісти-вами. Зміст програми був фольклористичний. Відігравали багато старих французьких пісень, цікавих формою і змістом, які збереглися у схід-ній Канаді.

## Англійський міністер війни в обороні Саймона.

ЛОНДОН, 19. 10. ПАТ. Міністер війни Гейлсгем сказав у Ліверпулі, що весь британ-ський кабінет як один муз. стоїть на боці мін. Саймона. Читав я — сказав міністер, що німець-кий уряд перестеріг німецьку пресу, щоб не а-такувала Англії як краї, а щоб обмежилася до ворожих коментарів супроти поодиноких англій-ських міністрів, передолосім супроти міністра за-кордонних справ. У зв'язку з цим буде справедли-во, коли відрату скажу, що міністер закордонних справ, як промовляв у Женеві в мін. суботу, го-

ворив не у своїм імені, лише як відповідальний представник британського уряду за відомом своїх товаришів у цьому уряді. Саймон зreferу-вав у суботу висліди розмов, у яких брав участь Ми. його товариш, знаємо, що його звіти були правдиві, бо щодня з'ясовував нам положення. Тому не може бути сумніву щодо точності його заяв. Представники ін. держав, що промовляли о-після, погодилися також на засовання Саймоном стан справи.

— „Прагер Прессе“ про Українську Загальну Енциклопедію поміщує у своїм числі 18. п. м. замітку у відділі „Наука“. Читаємо в ній між іншим таке: „Останні п'ять зшитків від 21—23 і 29—30 є в деяких подробностях дбайливіші і послідовніші, як перші, бракує в них менше дат, є менше зайвих гасел, менше помилкових даних, дарма, що назагал можна запримітити дві великі труднощі, з якими видавці мусять неспинно боротися. Першу накиннули самі умо-вини праці і лежить вона у тому, що всю укра-їнську частину треба було дослібно творити з нічого, другу створили собі видавці, коли при-няли сміливий план усе світове знання охопити зв'язку у 2.000 сторінках. Коли це завдання ви-конане хоча би у 50 відсотках — а в дійсності справа стоїть багато краще — то вправді мо-жуть поглянути на закінчену працю здоволе-ні. В останніх зшитках треба підкреслити гасла Словаччина, Словенія, Чехословаччина, з усі-ма приналежними до них відділами як мова, література, тощо“.

— Прогноз на Академію Польської Літера-тури. Ще нині вечором має повийтися офіці-альне повідомлення, хто з польських письмен-ників увійде до Академії Польської Літера-тури, що складається з 15 членів. Перших 7 чле-нів призначає уряд; вони на засіданні вибе-руть дальших 8. Ці перші імовірно такі: В. Бе-рент, Л. Штаф, Мірйам, Серошевський, С. На-ковська, Ю. Каден-Бандровський і П. Хойно-вський. Кандидатами на дальших 8 місць є такі: К. Г. Ростворовський, проф. Т. Зелінський, Бой-Желенський, К. Іжиковський, Ф. Гетель, В. Ржимовський, проф. Ю. Кляйнер, К. Ілако-вичівна. Кандидат мусить заздалегідь вислови-ти згоду, що на випадок вибору прийме його. Зачувати, що 7 членів Академії діставатиме по 1000 зол. місячної платні, а 8 членів по 500 зол. Секретар Академії Каден-Бандровський діста-вав би додатково ще 500 зол. місячно.

— Хто виграє на лотерії? Першого дня тя-ження класової лотерії впали виграші на такі числа: 50.000 зол. на ч. 72462, 20.000 зол. на ч. 6872, 5.000 зол. на ч. 17705, 2.000 зол. на ч. 50418, 51136, 110061, 158675, 1000 зол. на ч. 23232, 106379, 131819, 500 зол. на ч. 28564, 28919, 400 зол. на ч. 12225, 25793, 48405, 80836, 110744, 131808, 164193.

— Присуд Апеляційного Суду в справі Маєра і тов. Після 3-денної розправи перед Апеляцій-ним Судом у Львові завав 19. X. присуд: Апе-ляційний Трибунал затвердив щодо Адама Маєра кару в висоті 2 і пів року. Йосифові Па-нас-Можаровському підвищив з 14 місяців на 2 р., Маркусові Пельцові з 1 і пів на 2 р., Ізаа-кові Шварцові з 1 р. на 2 р., а тільки Рудоль-фові Янцові змінив кваліфікації правні, при-вернув публічний горожанські права, яких по-збавив його суд І. інст. на 5 літ, пристосував амністію і засудив на 6 місяців в'язниці, з за-рахуванням слідчої в'язниці. Предсідником Три-буналу був радн. Емінович, вотували: Лянгс і Сенетра, обжаловував апеляц. прокуратор Чов-ницький, боронив д-р Перацький, д-р Лявляв і д-р Ганкевич.

— Львівська хроніка. У скарбовій палаті я-кийсь помисловий чоловік представив Сазі Гербстовій як директор палати, взяв від неї 50 зол. на податок і пропав. — У снігах дому при вул. Коперника 26 намагався втрутити йодною безробітний Гавр. Литвинович. — Серед вулич-ної „Варшавської Капелі“, яка концертує по по-двірках львівських домів, поліція викрила дво-х відомих їй алодів і арештувала їх. — Службо-вець магістрату Тад. Мазар на підпиту чинив шибду в фризирському заведенні при вул. Шай-нохи, коли один із приятелів підставив йому ногу.

— Кат у ролі автора. Незадовільний кат, що вико-нував присуди смерті у Польщі. Мацейов-ський, видав свої спомини п. з. Під шибеницею. Ясно, що спомини ці допоміг йому написати

якийсь професійний робітник пера. У цій книжці Мацейовський передає словід різних засуджених перед смертю. При цій нагоді пан-кат передає чимало подробиць, які були уря-довою тайною і які він як урядовець міністер-ства справедливості не повинен був виявляти. За це відповідатиме він перед судом.

— Душогубство. В Стараві біля залізничної стації найшли вбитого 22-літнього І. Малицько-го. Арештували обвинника токаря І. Корсика. Він зізнав, що вбив Малицького на тлі особистих поракунків.

— Річні вістки. Голяндський уряд рішив об-межити доступ чужинних студентів до своїх у-нівсверситетів; ці обмеження дуже незначні. — У Фонтенблосі біля Парижа помер у 78 році колишній французький міністер і сенатор Жан Круппі, що був міністром торгівлі, у 1911 р. міністром закорд. справ і в кабінеті Кайо за-ступав прем'єра. — На приказ індійського віце-короля магараджа Девасу мусів зріктися свого становища наслідком того, що розрачував зі-брані податки; його заступатиме англійський адміністратор. — У Будапешті помер колишній директор театру д-р Фалюді, що в один час, у 1924 р., проводив одночасно п'ятьома театра-ми. — Наукова експедиція відкрила на мадья-рській лушті джерело раду і літум. — Один із найбільших збирачів автографів в Америці Велс купив у Німеччині за велику ціну рукопис Мартина Лютра, єдиний написаний німецькою мовою.

— Смерть російського філософа. Майже од-ночасно із нашим правником і діячем Костем Лоським помер відомий російський філософ Микола Лоський, далекий свояк нашого земля-ка. Був це один із нечисленних сучасних росій-ських філософів, що пробували створити влас-ну систему на ґрунті європейських ідей. На йо-го світогляді позначилися впливи Липса, Гуссер-ля, Шуппе і Бергсона, з другого боку твори ро-сійських філософів Соловйова і Трубецького. Він кінчив філософію в Гетінгені і Мінхені і став професором філософії у Петербурзі. У 1922 р. втративши це становище виїхав до Бер-ліна, потім до Праги. У 1930 на міжнародному конгресі філософів в Оксфорді його вибрали до постійного міжнародного комітету філозо-фічних товариств. Найважливіші його твори „Основні теорії психології зі становища во-люнтаризму“, „Обоснування інтуїтивізму“, „Світ як органічна цілість“, „Логіка“, „Матерія і життя“, „Свобода волі“, „Цінність і буття“. Більшість цих творів перекладена на німецьку англійську або французьку мову.

— Академічна душпастирська канцелярія у Львові міститься в домі Марійського Т-ва Молоді при вул. Сикестусській 39 а і чинна шо-дин від 12—13 год., крім неділі і свят. В тому часі можна зареєструватися і засягнути від душпастиря інформації і поради. Реєстрація студентства потрібна для статистичних і душ-пастирських цілей. — В неділі і свята відпра-вляється постійно Академічна Служба Божя з проповідю в 9 год. в церкві св. Духа при вул. Коперника. — Св. Словід можна відбуди в тій же церкві кожної суботи і напередодні свят від год. 16.30—17.30. — Академічне Душпастир-ство.

## З к'на.

Кіно „Аполло“: „Кавказькі нощі“.

Французька фільма з життя грузинських емігрантів у Парижі. Це любовна історія молоді інтелігентної грузинки, яка не має у коханні щастя тому, що вийшла заміж за паризького ханлину. Кавказькі нощі пролягають термом цієї пещи у паризьких ресторанах, готелях. Там з туго за різним краєм розважають саме серце незалежними піснями, не зважаючи на заборону. У фільмі бачимо прозу і поезію кавказьких черешків. — „Джигити“ кавказькому анкетнику на нощі.



## Відгук самбірського процесу.

(З листів до Редакції.)

Високоповажаний Пане Редакторе!  
В судовій розправі на повнство посла Гову-  
на, як повідомляло „Діло“ ч. 202 з дня 6. жов-  
тня ц. р., згадано мое ім'я. Сказано там, що мене  
видалили з Франції за зв'язки з комуністами.

Прошу не відносити поміstitи на сторінках  
Вашої газети, що ніколи я не був видалений із  
Франції. Правда є, що чотири роки тому, впа-  
сідши доносів, до яких прикладали руки самі  
указівні — політичні противники незалежної під-  
ніжної акції української еміграції — я мав пе-  
решесті з приводу перебування у Франції. Від-  
значу, що перешесті урядовими французькими  
чиновниками, всі ті причини усунуто, як безпід-  
ставні, а вже минає 6 років, як я живу в Пари-  
жі. Відколи існує московський більшовизм — я  
активно його побужую з переконанням, що він є  
лише алом в національному бою для україн-  
ського народу, а в соціального та взагалі алом  
для цілого людства. Ніколи ніяких зв'язків не  
мав я з більшовиками, крім явної отвертої бо-  
ротьби.

Моя активна участь в громадському житті  
впродовж вже довгих років, моя головування в  
Українській Громаді в Франції підчас 4-ох років,  
саме в цій Громаді, яка стоїть неохотно на ста-  
новині національно-визвольних інтересів укра-  
їнського народу є доказом безпідставних звинувач-  
ень, які вирішили на самбірському процесі.

Часопис „Незалежність“, в якому я працю-  
вав був створений за важко зароблені гроші у-  
країнських емігрантів з різних українських зе-  
мель та завжди стояв непохитно на національно-  
му ґрунті.

Прошу поміstitи це спростування з огляду  
на українське середовище, перел яким я завжди  
готовий адати звіт зі своєї діяльності, як укра-  
їнський громадянин. На жаль треба додати, що в  
теперішній нашій трагедії є серед нас багато шу-  
мовників, які в заціпенінню для своїх особистих  
вигод прикладає рух для внутрішнього розкладу  
українського народу і тим самим допомагає чу-  
жим нищити нас українськими руками. Таким  
самим злобним доносом, з метою ввести замі-  
шання в життя українців у Франції, уважаю до-  
нос на мене.

З надією, що не відмовите поміstitи цього  
листа, прийміть задоволені висловом подяки  
І. Стасів

Париж, дня 14. жовтня 1933.

## Дописи.

ТЕРНОПІЛЬ.

Реконструкція салі „Мішанського Брацтва“. Від-  
дих місяця Т-во „Мішанське Брацтво“ в Тернополі під-  
проводом свого довголітнього голови будівничого Ан-  
дрія Фалендиша веде повну реконструкцію своєї салі,  
а почасті й цілого будинку. Салю значно побільшують,  
будують галерей і ложі, гардероби для публіки у б'ч-  
них кімнатах та гардероби для акторів під сценою. По-  
вершений реконструкції, у чому з будівничим Фале-  
ндишем співпрацює інженер-архітект Соновський. Бу-  
де салі „Міш. Брацтва“ в Тернополі найбільшою укра-  
їнською салію поза Львовом у Галичині. Роботи потре-  
вають мабуть до грудня ц. р. і швидко по скінченні їх  
салю передадуть до публічного вжитку.

З Т-ва „Зоря“. В неділю 8. ц. м. відбулася нарада  
тернопільських мішан-ремісників, згуртованих в Т-во  
„Зоря“, при участі понад 50 членів під проводом купця  
Івана Онуферка сина Івана. Предметом наради була  
справа збільшення фреквенції в доповняючо-промисло-  
вій школі „Р. Ш.“ в Тернополі і справа оснування бур-  
си для ремісничої молоді. Про обі справи реферував  
пос. д-р Степан Баран і на основі його реферату була  
ширша дискусія, в якій забирали голос: проф. Павло  
Диків, д-р Степан Бриквич, проф. Олександр, столяр-  
ський майстер Диків, Іван Онуферко син Івана та інші.  
Дискусія виказала, що українські ремісники в Терно-  
полі за винятком кількох одиниць зовсім не цікавляться  
українською доповняючо-промисловою школою і май-  
же цілком не цікавляться вихованням ремісничого до-  
росту. Тому головно з їх вини фреквенція у згаданій  
школі дуже слаба і тому багато з нашої ремісничої мо-  
лоді для нас пропадає. Цьому у значній мірі може за-  
радити утворення власної ремісничої бурси в Тернополі,  
до чого тепер є нагода. Рішено візвати загал ремісник-  
ів, щоб зайнялися справою згаданої школи і вихован-  
ня ремісничого досту та дали почин у порозумінні з  
Кружком „Рідної Школи“ до утворення ремісничої бур-  
си в Тернополі. Треба тільки пожити, щоб ті рішен-  
ня не залишилися на папері, як лишилися неоди з по-  
передніх нарад.

ГОРОДЕЧЧИНА.

Праця „Лугу“ у Вишній Великій. Наш „Луг“ за-  
ложений на весну цього року і хоч мали ми, як і деякі  
інші села, багато перешкод від своїх так званих „патріотів“.

То до 2. липня ц. р. всі думники мали вже одностай-  
но в тому дні пішли ми на Лугове Святи у Львові. Тоді  
заслуга в цьому нашого голови, буші, десятилітній УГА,  
що навчив нас дисципліні, вправ і швидко з нами 31 км.  
підшми до Львова на наше свято. Після Лу-  
гове Святи, на якому ми бачили велику лугову три-  
ресню влаштували ми свято свого „Лугу“ з пописом а  
при допомозі „Лугу“ з Вишньої Мазої, що прибув до  
нас, воно вдалося дуже добре і громадяни раділи, зли-  
ючись на свою заціпенізовану молоді, над якою по-  
в'язав жовто-блакитний прапор. На злиму беремось до о-  
світньої праці — хочемо переробити історію і географію  
України та визначити всі страшенні п'єси.

ЧОРТКІВЩИНА.

Спростування. Пишучи рецензію про свято У. М.  
Х. в Чорткові („Діло“ з 5. 8.), не передав я зброю свя-  
то Чубатого, виголошених у вступній промові на акції  
У. М. Х. Тому уважаю за свій обов'язок це прикласти  
спростувати. Наводили вступні слова промови о. Чу-  
батого, написав я в рецензії так: „Слова Отця, свя-  
то Синоді і Духові Святиому (папа), слава низній укра-  
їнській молоді, що прийшла тут чини віддати поклади Хри-  
стові. Нехай буде по віки вічні слава“. При цьому за-  
являю, що я це зробив зовсім неспівідомо, не запам'я-  
тавши точно промови о. Чубатого.

Учасник.

## СПОРТ.

КОМУНІКАТ ЛЕГКОАТЛЕТИЧНОГО СУБРЕФЕРАТУ  
У. С. С.

В неділю 22. ц. м. відбувся краєвий п'ятизмаг  
жінок та краєвий п'ятизмаг мушш, який попередньо че-  
ділі з причини дощу відхилили. Крім цього відбувся  
львівський жіночий міжклубовий змагання. Початок зма-  
гання: год. 9. раніо; місце: площа Сокола-Батка. Зго-  
шення до суботи 21. ц. м. в У. С. С., Львів, вул. Демі-  
канська 11.

УКРАЇНА — ОГНІСКО (ЯРОСЛАВ).

У неділю 22. ц. м. віззався І. дружина Україна до  
Ярослава, де розіграє в'їзний змагання за злі до О-  
кружної Ліги з „Огніском“. Це перший виступ нашої  
репрезентативної одиниці в тому окрайньому крає-  
ському городі. Тому сподіємось, що Україна боротиме-  
ся там гідно своїх бар, хоч есент. П програми цього зма-  
гання може пошкодити українській дружині, яка має місце в  
Окружній Лізі вже забезпечено.

## ОГОЛОШЕННЯ

## Театри.

Великий Міський Театр.  
П'ятниця, 20. X. год. 7.30 веч. „Баханти-  
ни“.

Субота, 21. X. год. 7.30 веч. „Баханти-  
ни“.

Неділя, 22. X. год. 3.30 попол. „III. пов-  
нінати ч. 17“ (Шин найнижчі).

Театр Різноманітностей.  
П'ятниця, 20. X. год. 7.30 веч. Дика бжо-  
ва“.

Субота, 21. X. год. 7.30 веч. „Дика  
бжова“.

## Кіна.

АДРІА: „Безіменні герої“ та „Фри-  
кенштейн“.

АПОЛЬО: „Кавказські ночі“.

АТЛАНТИК: „Наречена з Відни“ (опе-  
ретка Легарі).

ВАНДА: „Москва без маск“.

КАСІНО: „Осім шість“.

КОПЕРНИК: „Ісся над піснями“  
(Марлена Дітріх).

КОЛІСЕР: „Лотка Сходу“ та ревія  
„Остатній карнавал“.

МАРУСЕНЬКА: „Онкель Мозес“ (Ша-  
лом Аша).

МІРАЖ: „Викладачка“.

МУЗІА: „Мата Гарі“ (Грета Гарбо, Ра-  
мон Новаро).

ПАЛЯС: „12 крісел“ (Власть Бурікі,  
Лівиш).

ПАН: „Мазарська релігія“.

ПАСАЖ: „Золото чортського прокля-  
тя“ (Боб Костер). „Містечко бжова — це  
я“ (Білі Соляки).

СТИЛЕВ: „Королева шкоти“ та ре-  
лія „Веселія страган“.

ХІМЕРА: „І Княжа Величність“ (із  
Лівиш Гарсі).

УТІХА: „Поручник маринари“ та ре-  
лія.

## Замордонне радіо.

П'ятниця, 20. жовтня 1933.

Кенігсберг (217.1) 20.10 Беттенова сим-  
фонія I. п'єр: Мор. Острава (263.5) 16.00  
Концерт: Копенгаген (281.2) 20.30, 21.40  
Пісн (скрип): Штрасбург (345.2) 22.30 „Тан-  
гейзер“ оп. Вагнер: Білгород (429.7)  
22.35 Циг. музик: Рим (411.2) 17.15 Кон-  
церт (музик, спіл): Прага (477.5) 19.30  
„Лягушак“ оп. Навік: Вієнь (517.2)

11.30 Концерт, 19.00 Оп. увертюри: Буда-  
пешт (550.5) 12.05 Військ. оркестра, 17.30  
Циг. музик, 19.30 Опера: Харків (937.5)  
8.30 Концерт для дітей, 10.00 Симф. кон-  
церт, 13.50 Скрипка, 15.00, 19.00 Концерт,  
19.20 Звуковий, 19.00 Нар. пісники,  
танці.

Субота, 21. жовтня 1933.

Братислава (279.3) 12.35 Концерт: Міа-  
но (331.8) 21.00 „Ада“ оп. Берлі: Брно  
(442.1) 10.10 Концерт: Берлін (419) 20.05  
Веселій вечір: Білгород (429.7) 17.00, 19.30  
Пісники: Рим (441.2) 17.15 Концерт: Пра-  
га (489.5) 18.30 „Савітрі“ оп. Гольста: Ві-  
лень (517.2) 12.00, 13.10 Концерт: Рига  
(525) 18.30 „Евген Онегін“ оп. Чай-  
ковського: Будапешт (550.5) 19.15 Хар. 20.00  
„Аннабале“ оп. Мартова: Харків (937.5)  
9.00, 15.00, 16.20, 19.00 Концерт, 10.00 Ма-  
ші, 13.50 „Комсомо“ у мушш та пісн.

## Львівське радіо.

П'ятниця, 20. жовтня 1933.

7.00—7.50 Ранішня авдія: 11.45 Кому-  
нікати, Гомофон; 12.05, 12.35 Сальонна  
музик; 15.30 Гомофонські вістки; 15.55  
Збіжжя бжова; 16.00 Популярна музик (гра-  
мофон); 16.40 Моди; 16.55 Селісти  
(музик, спіл); 18.00 Нові візкрати в  
гродненському азику; 19.20 Легка музик;  
18.45 Пісн (Тендлер); 19.05 Веселія;  
19.25 Фелетон; 19.45 Веч. азніки; 20.00  
Муз. балачка; 21.15 Симф. концерт; у пе-  
рерві „Письменник-робітник“ виг. Боя-  
Желенський; 22.40 Спортивні вістки; 22.50  
Танкова музик; 23.05 Найгарніші твори  
з грам. плат.

Субота, 21. жовтня 1933.

7.00—7.50 Ранішня авдія: 12.05 Вій-  
ськовий марш (а-грамофон); 12.30 Полу-  
денна деніка; Метеорологіч. вістки; 12.35  
Танкова музик (а-грамофон); 15.30 Го-  
мофонські вістки; 15.55, 17.50 Грамофон;  
16.00 Авт. для хорих; сальонна оркес-  
тра; 16.40 Легка фр. муз; 16.55 Кімер.  
музик р'їжних народів; 17.30 З'їмало-  
го Львова; 18.20 Легка музик; 19.05 Ве-  
селія; 19.25 Літер. червоноліній; „На ро-  
боту“; 19.45 Веч. деніки; 20.00 Легка му-  
зик, пісники; 21.00 Почт. техн. скріпка;  
21.10 Шопенівський концерт; 22.00  
В дні у мушш моди; 22.15 Спортивні ві-  
стки; 22.25 Танкова музик; 23.05 Концерт  
назвонітні

## БІРЖА.

ГРОШ.

У приватних оборотах у Львові плати-  
ли в четвер за долара 6.16 зол., молоко 10  
28.30—32. Берлін 212.45, Париж 34.90, Ці-  
ріх 172.75, Амстердам 359.60, Ньюйорк ка-  
бель 6.31, чеки 6.28 і піл.  
Золото: долари 9—9.04, фр. фр. 36.30  
до 36.60, дукати 83.20, 83.70, рублі 46.30—  
46.80, корони 37.20—37.70.  
Срібло без змін.

## ШНИ „МАСЛОСОЮЗА“.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня  
19. X: масло дес. 2.90 зол., молоко 10  
сот., сметана 90 сот., м'їш 4.— до 4.10 зол.  
за копу. Тенденція на масло, сметану у-  
держана, на молоко та м'їш сильна.

## ОПОВІСТКИ

За оголошення пелаянія не підпадає

Порядок Богослужень у Володській церк-  
ві. В неділі і святи: Служби Божі чита-  
ній год. 7. з проповіддю, год. 8., год. 9. (па-  
ука для молоді 8.45) і год. 12. Служба  
Служби Божі з проповіддю год. 10. В свя-  
та крім цього читана Служба Божі год.  
6. раніо. Вечірні з проповіддю і благосло-  
вом пісню год. 4. В суботі і матеріало-  
дні свят вечірні год. 6. вечором. Кожного  
дня в тижді Служби Божі год. 6.15, 7. і 8.  
вечірня 6. вечором. Священники спові-  
дують щодня від 6. до 8. раніо і від 6. веч.  
Кожної першої неділі в місяці по Службі  
Божій год. 7. і по співанія год. 10. як та-  
кож кожної першої п'ятниці в місяці по  
Службі Божій год. 6.15 благословення  
Наяса Тайнами.

## ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення пелаянія не підпадає

ДЛЯ ДВОХ ПАННОЧОК кімната, гарна,  
з окремим виходом, паливо, світло, послуги,  
з палим харчем, близько центру в ін-  
телектуальній родині. Інформації — Азміні-  
страція „Діло“.

Ширіть наш часопис!

## ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не підпадає

УВАГА! УВАГА!  
Вислазю кожному зовсім даром велику  
книгу „НАУКА О ГІПНОТИЗМІ“ з по-  
переднім надіслання 85 сот. на перекла-  
ку. Прокіп Герциня, почта Теслуї, скр.  
почт. ч. 1. 492 1-1

## І. Оголошення.

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ  
Товариства взаїмних обезпечень на жит-  
тя й ренти

„КАРПАТІЯ“ У ЛЬВОВІ

відбудуться в п'ятницю дня 17. листопада  
1933 р. в год. 5-й попол. у адмін. домі  
ці Товариства у Львові, Ринок ч. 36, II з  
таким порядком нарад:

1) Відчитання і затвердження протоко-  
лу останніх Загальних Зборів з дня 21  
листопада 1933 р.  
2) Внески Надзвичайної Ради:  
а) в справі зміни §§ 1—33 статуту з ви-  
прямі його узагальнення з розд. Прок. Р.  
П. з дня 26. I. 1923 про контролу обезпе-  
чень. Да. Р. П. 9 поз. 64 і розд. Ради М.  
містрів з дня 10. IX. 1930. Да. Р. П. 66 поз.  
523. щодо прикладення приписки права  
про акційні спілки до власти й акційної  
Товариства взаїмних обезпечень.

б) у справі зміни загальних умови с-  
безпечення.

3) Інтерпретація членів.  
У Загальних Зборах беруть участь во-  
власновільні члени обезпечень в Товари-  
стві щонайменше 1 рік, як також згодо-  
ли 25 відсотків лівш. В тій цілі бжова  
аргументи мають найменше 8 день перед За-  
гальними Зборами завадати доречним  
ім легітиміш або мають завадити Ді-  
рекції, що візьмуть участь у Загальних  
Зборах.

Якщо в Надзвичайних Загальних Збо-  
рах не візьме участі передбачена стату-  
том кількість членів, то Надзвичайна Ра-  
да скликає до 14 днів нові Надзвичайні За-  
гальні Збори, які будуть рішати без зго-  
ляду на число прихвильних членів.

Надзвичайна Рада і Дирекція  
Товариства взаїмних обезпе-  
чень на життя й ренти  
„КАРПАТІЯ“ у Львові.